

Sygn. akt VI Gz 201/13

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lipca 2013r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Barbara Frankowska (spr.)

Sędziowie: SSO Renata Bober

SSO Anna Harmata

Protokolant: asyst. sędziego Karolina Sitek-Pelc

po rozpoznaniu w dniu 26 lipca 2013r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: M. M.

przeciwko: P. A.

o odtworzenie akt V GC 979/11

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego
w Rzeszowie V Wydziału Gospodarczego z dnia 29 maja 2013r., sygn. akt V GCo 138/13;

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 maja 2013r. Sąd Rejonowy Sąd Gospodarczy w Rzeszowie odtworzył akta sprawy o sygn. V GC 979/11 Sądu Rejonowego w Rzeszowie Wydział V Gospodarczy w całości i podjął postępowanie w sprawie.

W uzasadnieniu powyższego ustalił, że powód pozwem z dnia 29 lipca 2011r. wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 6.900,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 marca 2009r. W dniu 26 sierpnia 2011r. Sąd Rejonowy w Rzeszowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zwolnił powoda od kosztów sądowych w całości, a postanowieniem z dnia 26 września 2011r. obciążył pozwanego kosztami sądowymi w wysokości 63 zł.

Dalej Sąd naprowadzał, że od wydanego w sprawie nakazu zapłaty pozwany złożył sprzeciw, wnosząc o oddalenie powództwa w całości, zarzucając brak legitymacji po stronie pozwanego. Strony wносиły pisma procesowe z dnia 22.11.2011r., 29.11.2011r., 5.01.2012r., 13.01.2012r.

Sąd ustalił, że wyznaczona na dzień 11 stycznia 2012r. rozprawa została odroczona na dzień 15 lutego 2012r. z uwagi na brak prawidłowego adresu świadka S. H.. Na rozprawie tej Sąd stwierdził niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu Praga-Północ w Warszawie, Wydział VII Gospodarczy w W. z uwagi na siedzibę spółki

(...), której prezesem był pozwany. Postanowienie to zostało zaskarżone zażaleniem pozwanego, w którym to zawarł wniosek o zwolnienie od opłaty od zażalenia. Sąd postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2012r. wniosek ten oddalił. Na to postanowienie pozwany złożył zażalenie, które zostało odrzucone orzeczeniem z dnia 18 czerwca 2012r., z uwagi na nieuzupełnienie braków formalnych zażalenia.

Ostatecznie postanowieniem z dnia 27 lipca 2012r. Sąd odrzucił zażalenie pozwanego z dnia 14 marca 2012r. na postanowienie z dnia 15 lutego 2012r.

z uwagi na brak opłaty i art. 112 pkt. 1 do 3 ustawy z dnia 28.07.2005r.
o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Sąd wyjaśnił, że akta w/w sprawy zaginęły na etapie przekazania Sądowi Rejonowemu w Warszawie. Akt tych nie odnaleziono ani w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie, ani w Sądzie Rejonowym w Warszawie. Akta zostały odtworzone w oparciu o przedłożone przez pełnomocników dokumenty, kserokopie pism procesowych, orzeczeń sądowych oraz wydruków z repertorium elektronicznego (...) w postaci zawiadomień i wezwań, orzeczeń i protokołów rozpraw.

Jako podstawę prawną swojego rozstrzygnięcia Sąd podał art. 727 kpc.

Powyższe orzeczenie zostało zaskarżone zażaleniem pozwanego w całości. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

1. naruszenie art. 717 § 2 kpc poprzez wszczęcie postępowania w przedmiocie odtworzenia akt sprawy z urzędu w sytuacji kiedy wszczęcie przedmiotowego postępowania mogło nastąpić jedynie na wniosek;
2. naruszenie art. 328 § 2 kpc poprzez niezawarcie w treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wyjaśnienia podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

W oparciu o powyższe zarzuty pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i umorzenie postępowania.

W uzasadnieniu powyższych zarzutów skarżący naprowadzał, że postępowanie w sprawie odtworzenia akt wszczyna się tylko na wniosek, jeżeli zaginięcie lub zniszczenie akt nastąpiło na skutek siły wyższej. Zdaniem skarżącego zaginięcie objętych niniejszym sporem akt nastąpiło na skutek siły wyższej. Zdaniem pozwanego postępowanie to powinno być wszczęte na wniosek, a nie z urzędu.

Nadto skarżący zarzucił, że zaskarżone orzeczenie nie zostało w należyty sposób uzasadnione. Uzasadnienie nie zawiera bowiem wyjaśnienia podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Uzasadnienie wyroku/postanowienia pełni ważną rolę procesową, ponieważ umożliwia sprawowanie nadzoru judykacyjnego. Z tego powodu zarówno Sąd I, jak i II instancji musi wytlumaczyć motywy rozstrzygnięcia w taki sposób, aby możliwa była ocena jego prawidłowości. Wprawdzie naruszenie art. 328 § 2 kpc nie ma z reguły bezpośredniego wpływu na treść orzeczenia, gdyż uzasadnienie sporządzane jest po jego wydaniu (wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 2009 r., II CSK 153/09, LEX nr 553674), jednak może on stanowić usprawiedliwioną podstawę naruszenia prawa procesowego tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zawiera wszystkich koniecznych elementów bądź zawiera braki, które uniemożliwiają kontrolę kasacyjną. Tylko bowiem w takim wypadku uchybienie art. 328 § 2 kpc. może być uznane za mogące mieć wpływ na wynik sprawy (przykładowo wyroki Sądu Najwyższego z 2 lipca 2009 r., III SK 10/09, LEX nr 551869, z 24 września 2009 r., II PK 58/09, LEX nr 558303, z 23 lipca 2009 r., II PK 25/09, LEX nr 533082, z 4 listopada 2009 r., I UK 142/09, LEX nr 564770, z 16 października 2009 r., I UK 129/09, LEX nr 558286, z 9 czerwca 2009 r., II UK 403/08, LEX nr 523551, z 5 czerwca 2009r.,

I UK 21/09, LEX nr 515699). Sporządzone przez Sąd I instancji uzasadnienie zaskarżonego postanowienia jest zrozumiałe. Pozwala na dokonanie właściwej kontroli merytorycznej rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Sąd Rejonowy w sposób bardzo szczegółowy uzasadnił swoje rozstrzygnięcie, a także wbrew zarzutowi pozwanego podał podstawę prawną rozstrzygnięcia, a to art. 727 kpc, wyjaśniając w oparciu o jakie dokumenty odtworzył sporne postępowanie. Subiektywne zaś przekonanie strony, że zawarte w pisemnych motywach postanowienia rozważania prawne nie są wyczerpujące, nie jest wystarczające dla uznania zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. za słuszny (por. wyrok SA w Katowicach, I ACa 774/12, Lex 1271828).

Zgodnie z art. 717 § 1 kpc Sąd wszczyna postępowanie z urzędu lub na wniosek.

Sąd wszczyna postępowanie tylko na wniosek, jeżeli zaginięcie lub zniszczenie akt nastąpiło wskutek siły wyższej. Również w tym wypadku sąd może jednak wszcząć postępowanie z urzędu, jeżeli sprawa, której akta zaginęły lub uległy zniszczeniu, była lub mogła być wszczęta z urzędu (§ 2).

W piśmiennictwie nie ma zgodności co do tego, czy - w świetle komentowanego przepisu - postępowanie o odtworzenie akt może być wszczęte albo tylko na wniosek, albo tylko z urzędu, czy też w każdym wypadku na wniosek, a z urzędu - również w każdym wypadku, poza przewidzianym w art. 717 § 2. To ostatnie stanowisko wydaje się bardziej przekonujące. Z punktu widzenia realizacji celu postępowania o odtworzenie akt kwestia ta traci jednak na ostrości. Zainteresowany nie jest pozbawiony możliwości zgłoszenia wniosku o wszczęcie postępowania o odtworzenie akt także wtedy, gdy wszczynane jest ono z urzędu. Zawsze bowiem, gdy ustawa przewiduje działanie sądu z urzędu, istnieje możliwość zgłoszenia w tym zakresie wniosku. W takim przypadku wniosek nie ma jednak charakteru konstytutywnego.

W świetle art. 717 § 2 kpc walor taki można przypisać jedynie wnioskowi o odtworzenie akt zniszczonych lub zaginionych wskutek siły wyższej, jeżeli dotyczy on sprawy, która nie była i nie mogłaby być wszczęta z urzędu. W razie zaś zaginięcia lub zniszczenia akt w innych okolicznościach sąd wszczyna z urzędu postępowanie mające na celu rekonstrukcję tych akt, jeżeli jest do tego właściwy; w przeciwnym wypadku powinien zasygnalizować taką potrzebę właściwemu sądowi (zob. uzasadnienie uchwały SN z dnia 24 stycznia 2007 r., III CZP 147/06, OSNC 2007, nr 12, poz. 177).

Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska skarżącego, że do zaginięcia spornych akt doszło w skutek siły wyższej.

Ustawodawca ani nie określa pojęcia siły wyższej, ani nie wskazuje jakichkolwiek kryteriów, niezbędnych do oceny określonych zdarzeń jako siły wyższej i odróżniających je od zwykłego przypadku. Przyjmuje się w nauce dwa sposoby rozumienia pojęcia „siły wyższej”. Jednym z nich (zwanym subiektywnym) jest uważanie za siłę wyższą zjawisk, którym nie można zapobiec, nawet przy dołożeniu należytej staranności. Wedle drugiego sposobu (zwanego obiektywnym) za kryterium wyróżniające uznaje się kwalifikację samego zdarzenia, a bez znaczenia dla tej oceny jest stopień staranności działającego człowieka (por. Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania..., s. 84). Do zdarzeń mieszczących się w pojęciu „siły wyższej” można zatem zaliczyć np. pożar czy powódź.

Zdaniem Sądu Okręgowego zaginięcie akt podczas ich przekazywania do innego sądu nie mieści się w w/w zakresie, a postępowanie o odtworzenie takich akt mogło zostać wszczęte z urzędu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd, na mocy art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc orzekł jak w sentencji.

Z:

1. odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. stron;

po nadejściu zwrotnych potwierdzeń odbioru akta przekazać SR Sądowi G.. w R.